

Naša smer

Smer Humar-Škarja v Planjavi

Biser dolgo prezrte stene

Besedilo in Fotografija: Matic Redelonghi

Jugovzhodna stena Planjave se mi je dolgo izmikala. Vedno je prišlo kaj vmes. Prvič sva jo naskočila z Jankom, ko sva bila še zelo rosna pripravnika. Prvih nekaj raztežajev sva preplezala v sila gosti megli. Ko sva prišla do mokrega in krušljivega previsa, ki bo opisan malo pozneje, je bila odločitev soglasna. Preizkusila sva vse, kar so naju na alpinistični šoli naučili o spustu po vrvi. Najino znanje je bilo očitno zadovoljivo, saj sem pod smer nato prišel še večkrat. Drugič sva s Petro sopihala po dolini Repovega kota, daleč nad sabo pa sva slišala bučanje orkanskega vetra in slutila kuhajočo se nevihto. Poleg tega sva se slabo počutila - če se prav spomnim, sva tik pred tem prebolela angino. Tako sva se v mrzlem poznojesenskem vremenu obrnila že na pol poti in se raje odločila za skodelico toplega čaja v Kamniški Bistrici. Ker mi je bolj izkušen sotrpin z odseka pozneje povedal, da »je tisti previs sicer preplezal, čeprav je za to potreboval bistveno več 'jajc' kot v marsikateri drugi smeri«, se po obeh ponesrečenih poskusih nisem počutil prav nič slabo. Ker pa gre v tretje rado, sem seveda na vstop prišel še tretjič. Tokrat s Tadejem in šlo nama je kot po maslu. Pol raztežaja manj kot tristo metrov lepega plezanja sva zmogla v slabih treh urah. Tudi vnovični poskus s Petro na drugem koncu vrvi je bil uspešen, tokrat namesto s čajem v Kamniški Bistrici s cedevito na Srebrnem sedlu.

Do smeri pridemo po poti skozi Repov kot; za to potrebujemo kakšni dve uri. Opis poti ni potreben, saj je steza, potem ko jo najdemo, dobro vidna. Če ne moremo brez udobnosti jeklenega konjička, se pripeljemo do Jermance, sicer pa lahko začnemo tudi v Kamniški Bistrici - to nam bo podaljšalo dostop za dobre pol ure. Ko se pot proti Kamniškemu sedlu v Klinu obrne strmo na levo in se nadaljuje proti Pastircem, skrenemo z nje na desno in kmalu najdemo prej omenjeno stezo. Zaidemo lahko le še pri nekajkratnem prečkanju struge. Malo nad slapom v Repovem kotu nas ča-

kajo tudi lepi tolmunčki, ki bodo bolj dobrodošli pri sestopu. Naša smer vstopi zelo visoko, malo pred skokom pod Srebrnim sedlom.

Prva smer, ki je bila načrtovana v tej steni, nam v svojih natančno 270 metrih ponudi, vsaj za moj okus, nekaj najlepših detajlov, kar sem jih videl, seveda pa kot povsod v naših hribih tudi tu ne gre brez krušljivih previsov in širokih travnatih gredin, ki malo skazuje vtis mogočne stene, kakršna je videti od spodaj. Res pa je, da se najbrž nihče ne brani stopiti na udobno gredino in se v miru razgledati naokoli. Paziti moramo le, da nas udobje ne zmede, saj bi ob malo večji strmini Petra sestopala v plezalnikih, tako pa so jo superge k sreči počakale samo nekaj metrov niže ...

V smer vstopimo po v levo obrnjenem žlebu; ta nas pripelje na gredo, ki preseka celo steno. Po gredi prečimo kakih dvajset metrov v levo, dokler se ne odpre lep prehod na desno na neizrazito polico. Malo naprej se odcepi težja Spominska smer Štefana Kukovca (VI, A2), zato moramo biti previdni, da se ne »zbudimo« v (pre)strmem skalovju. Sledi neudoben prestop v osrednji žleb, z njega pa na ozko poličko, ki nas pripelje pod previs. Do sem se komaj dotaknemo četrte stopnje. Previs mi v tretjem in četrtem poskusu ni delal nobenih težav, še več, bil je prav prijeten. Najbrž je nekaj dodalo tudi toplo vreme in kakšno leto izkušenj več, resnici na ljubo pa je bil tudi obakrat suh, tako da sem lahko povsem normalno stopil in se prijel brez tistega sluzastega občutka, ki ga dobimo v podobnih situacijah. Tu je tudi klin in tako smo en, dva, tri čez previs, ki je ocenjen s spodnjo peto težavnostno stopnjo. Malo više naletimo na prvo večjo gredo, po kateri se »sprehodimo« skoraj cel raztežaj do zajede. Leta nas v zelo lepem plezanju, ki je res uživaško in rahlo preseže četrto stopnjo, pripelje na naslednjo veliko gredo, na kateri ponovimo razdaljo in manever s spodnje grede. Pod strmo izstopno steno

Biser dolgo prezrte stene

imamo dve možnosti. Lahko jo preplezamo naravnost po strmi poklini, ki mi ni vlivala bogve kakšnega zaupanja, lahko pa po krušljivem, vendar lažjem kaminu na levi. Obe odločitvi nam bosta postregli z dobro četrto stopnjo, vmes pa bomo morda morali zatakiniti kakšno varovalo. Pod veliko lopo na levi strani si uredimo zadnje varovališče. Čaka nas le še sprehod proti desni do trave, če pa še nismo imeli dovolj plezanja, si lahko privoščimo še izstopni raztežaj Sobotne smeri, ki nam je prečkala pot na varovališču na koncu druge grede. Ta raztežaj poteka levo od lope, ocenjen pa je z A0, po nekaterih virih celo z A1. V vsej smeri ne potrebujemo veliko varovalne opreme, nekaj obvezne rezerve klinov za varovališča in kakšnega metulja, v glavnem pa na ključnih mestih (previs in zajeda) že tičijo dobri klini. Čaka nas le še nekaj minut »gamsanja« do poti, ki nas pripelje na Srebrno sedlo, od tam pa je sestop logičen.

Zanimivo je, da so plezalci to steno odkrili dokaj pozno. Ob precej bolj očitnih severni in zahodni steni Planjave je ta stena po krivici dolga leta ostala prezrta, saj jo je moč videti le iz samega zatrepja Repovega kota ali pa z Zeleniških špic. Danes velja za eno lepših in kompaktnjših, poleg tega pa njena nadmorska višina in prisojna stran omogočata lepo ter toplo plezanje v jesenskih in spomladanskih mesecih. Prva sta junija leta 1972 tam pustila svojo sled Metod Humar in Tone Škarja in tako odprla slovenskemu alpinizmu še eno zanimivo steno, ki je s svojo kakovostno skalo postala nov izziv za sodobne plezalce. Prvo zimsko ponovitev so konec januarja leta 1974 opravili Janez Jerman, Jože Močnik in Ludvik Rekar, do danes pa je doživela že nešteto ponovitev in prav je, da najde svoje mesto med cilji vsakega alpinista.

Literatura:

Mihelič, T., Zaman, R. Slovenske stene. Radovljica: Didakta, 2003.

Golnar, T. Plezalni vodnik Kamniška Bela-Repov Kot (od tam je tudi skica smeri na desni strani). Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 1993. ●

